

Systemanalysavdelningen
Eva Centeno López
eva.centeno.lopez@energimyndigheten.se

Näringsdepartementet
Energienheten
Kansliråd
Pernilla Winnhed
103 33 Stockholm

Yttrande angående EU Kommissionens direktivförslag för förnybar energi

Background

- Vid Europeiska rådets vårtoppmöte i mars 2007 antogs ett övergripande mål för att öka användningen av förnybar energi så att EU:s andel förnybar energi uppgår till 20% år 2020 jämfört med dagens 8,5%.
- Den 23 januari 2008 lade Kommissionen fram ett energi- och klimatpaket med förslag som följer upp Europeiska rådets slutsatser. Paketet innehåller bland annat ett direktivförslag för främjande av förnybar energi.
- Direktivförslaget för förnybar energi innehåller bindande mål för andelen förnybar energi av den slutliga energianvändningen och bindande mål för andelen förnybar energi av användningen av bensin och diesel för transporter. Dessutom ingår bestämmelser om ursprungsmärkning, administrativa rutiner, tillträde till näten och miljö hållbarhetskriterier för biodrivmedel och andra flytande biobränslen.

Sammanfattning

1. Energimyndigheten anser att hållbarhetskriterierna för biodrivmedel och andra flytande biobränslen i direktivet ska formuleras på ett sådant sätt som säkerställer att hållbara svenska system inte utesluts. Framgång i förhandlingarna kring denna fråga har stor ekonomisk betydelse för skogsindustrin och landet.
2. Energimyndigheten anser att det är viktigt att en väl fungerande marknad för handel med ursprungsgarantier möjliggörs. Sverige kan fram till 2020 bli exportör av ursprungsgarantier och möjligheten till export av ursprungsgarantier kan innebära intäkter för Sverige; och möjliggör för andra länder att uppfylla sina åtagande om andel förnybar energi.

3. Energimyndigheten anser att formuleringen av 10% målet för transportsektorn måste förtydligas. Från början uttrycktes detta mål som andel biodrivmedel medan i direktivförslaget på visa ställen uttrycks som andel förnybar energi. Skillnaden är väsentlig för utvecklingen av elbilar som, i fall målet formuleras som andel förnybar energi, får en viktig roll.

Energimyndighetens ställningstagande

1. Energimyndigheten stödjer införandet av ett direktiv för att främja användningen av förnybara energikällor. Myndigheten föreslår att SE som bas för sitt agerande slår fast vilket/vilka motiv som vi betraktar som överordnade för Förnybarhetsdirektivet. Det har betydelse för ställningstaganden i flera enskilda frågor vilket/vilka motiv man betraktar såsom varande av högts övergripande vikt av t.ex. klimat, försörjningstrygghet, sysselsättning etc.
2. Energimyndigheten är positiv till standardiseringen av systemen för ursprungsgarantier och till införandet av handelsmöjligheter för målets uppfyllelse. Energimyndigheten ser dock att det finns risk för att marknaden för handel med ursprungsgarantier blir ineffektiv eftersom länder kan välja att stoppa handel för sina företag samtidigt som handel begränsas till ursprungsgarantier från nya anläggningar vilket kan leda till låg likviditet.
3. Energimyndigheten är positiv till införandet av ett certifieringssystem för biodrivmedel som bör vara transparent och hanterbart. Det riskerar att bli mycket utvecklingshämmande om rutinerna för godkännande av biodrivmedel och andra flytande biobränslen inte blir snabba, enkla och tydliga. Företag och finansiärer riskerar då att undvika ett område där vi är i stort behov av teknisk utveckling. Detta system bör utvidgas för att gälla också för biomassa i stort samtidigt som myndigheten lägger mycket stor vikt vid att de regler som avser biodrivmedel inte utformas på sådant sätt att normalt ansvarsfullt jord- och skogsbruk utesluts. Uttag av biomassa ur skog sker i allmänhet för skogsindustrins behov medan rester och spill används för energiändamål. Det måste tydligt framgå av direktivet att sådana rester utgör godkänd råvara för biodrivmedel liksom för annan energianvändning. Certifiering av biodrivmedel kan ses som ett första steg.
4. Energimyndigheten förespråkar en tydligt utvecklingsdrivande linje, där andra generationens effektiva processer premieras. Myndigheten anser det ytterst angeläget och nödvändigt att mål och regelverk för introduktion av ny teknik och nya produkter utformas på sådant sätt att

näringslivet ges rimliga och stabila förutsättningar för investeringar. Bedömning av om en biodrivmedelsprocess kan godkännas eller ej måste kunna ske på ett smidigt, snabbt och objektivet sätt utan avskräckande kostnader för producenten.

5. Direktivförslaget innebär en fortsatt kraftig ökning av andelen förnybar energi. Redan år 2020 skall andelen förnybar energi i transportsektorn uppgå till minst 10 procent. Dagens förbrukning av biodrivmedel inom EU ligger fortfarande under de 2 procent av den totala förbrukningen av bensin och diesel som var referensnivån för 2005. Myndigheten anser det som en viktig förutsättning att en introduktion av andra generationens mer energi- och resurseffektiva biodrivmedel sker för att möta dessa mål. Att uppfylla det bindanden målet med enbart första generationens teknik, som i vissa fall kanske bara med liten marginal klarar gränsvärdet för godkännande, utan att också lyckas med utveckling och introduktion av bättre processer, är inte tillräckligt för att motivera de kostnader som detta innebär.
6. Transportsektorn är ett av flera viktiga områden när det gäller att uppnå klimatmålen. Myndigheten välkomnar därför Kommissionens förslag till skrivningar i direktivet för att främja användningen av biodrivmedel inom transportområdet. En introduktion av biodrivmedel bör dock ses som ett komplement till åtgärderna för att minska den specifika bränsleförbrukningen och effektivisera transportsystemet. Det är viktigt att uppmärksamma att effektiviseringen exempelvis genom plug-in hybridbilar har stor potential och bör beaktas. Biodrivmedel är dyrare och ger på sikt mindre utrymme att minska klimatpåverkan från transportområdet.
7. Myndigheten anser att introduktionen av alternativa drivmedel, inklusive biodrivmedel, skall genomföras på ett kostnadseffektivt sätt under beaktande av alla aspekter av en hållbar utveckling. Myndigheten anser att även ekonomiska och sociala aspekter ingår i begreppet hållbarhet. Det har framhållits att införande av sociala aspekter i hållbarhetskriterier riskerar att komma i konflikt med WTO:s regelverk. Myndigheten har inte analyserat dessa frågor djupare, men anser det viktigt att inte tappa den sociala dimensionen i hållbarhetsbegreppet.
8. I bedömningen av kostnadseffektivitet bör ett långsiktigt perspektiv användas. Det är inte bara dagsläget som bör styra utan även möjligheten att kunna uppnå en utveckling med en framtida situation baserad på ny teknik. Det är också viktigt att bedöma kostnadseffektiviteten i relation till andra möjliga åtgärder inom olika berörda sektorer.
9. Myndigheten föreslår att SE verkar för undvikande av särlösningar för biodrivmedel. God praxis på t.ex. jord- och skogsbruksområdet måste fungera generellt och därmed även här. Kravnivåer och administrativa

bördor får inte vara olika beroende på i vilken form och för vilket ändamål biomassa utnyttjas. Myndigheten betonar att produktion av biobränslen bör lyda under samma miljö- och hållbarhetsregler som övrigt skogs- och jordbruk. Det ska inte vara separata regler för biobränslen. Om arbetet med "sustainable bioenergy" identifierar nya miljöproblem inom skogs- och jordbruk så bör man se över miljöregler för dessa näringar som helhet, och inte enbart för när den producerade biomassan används som bränsle. Det är också svårt att försvara strängare krav på biodrivmedel än på fossila bränslen vad gäller sociala förhållanden vid utvinning.

10. Myndigheten anser att en ökad användning av förnybar energi måste ge liten negativ inverkan på andra miljömål. Vid en omfattande satsning på förnybar energi ökar behovet av att på ett objektivet och transparent sätt kunna väga olika effekter mot varandra och komma till ett ställningstagande och inte riskera att allting låser sig i konflikt mellan olika mål.
11. SE bör verka för frihandel och undvika komplicerade och osymmetriska krav och bestämmelser som kan sägas de facto utgöra handelshinder. I sammanhanget kan man betänka t.ex. Sveriges avtal med Brasilien för samarbete med bioenergi inklusive biodrivmedel.

Specifika synpunkter

Artikel 2 Definitioner

1. Definitionen av "final energy consumption" stämmer inte överens med den definition som anges i EU:s förordning sid 16 (som är fortfarande under diskussion) för statistik där det står att Final Energy Consumption=Total energy consumption in industry, transport and other sectors. Bör undvikas olika definitioner.
2. Hanteringen av olika former av spillvärme och omgivningsvärme är oklar och kanske motsägetsefull. För Sveriges del har spillvärme och omgivningsvärme stor betydelse då vi använder mer andra länder i våra fjärrvärmenät och i våra talrika värmepumpar.
3. Definitionen av förnybara energikällor (a) behöver ses över så att den täcker in eventuella energikällor för kyla, exempelvis snökyla.

Artikel 3 Mål

1. Enligt Eurostat är andelen förnybar energi år 2005 39,8%. Enligt direktivet är Sveriges mål till 2020 49%.
2. Enligt Energimyndighetens prognoser till kontrollstationen 2008 väntas andelen förnybar energi uppgå till 48,6% med en vindkraftproduktion på 8,6 TWh och upptagen värme i värmepumpar på 18,8 TWh (förmodligen kan inte alla dessa tillgodoräknas, om inga tillgodoräknas blir andelen 46,2%) bl a och en slutlig användning inklusive distributionsförluster och egen användning av el och värme i energisektorn på 483 TWh (att jämföra med dagens ca 426 TWh). Det är viktigt att påpeka att denna prognos baserad på gällande styrmedel i början på 2007. Förmodligen kommer

regelförenklningar och bättre informationstillgång att leda till högre användning av förnybar energi som till exempel ökad vindkraftproduktion. I sammanhanget är det viktigt att nämna Energimyndighetens förslag på planeringsmål för vindkraft till 2020 på 30 TWh. Detta kan innebära att Sverige kan bli exportör av ursprungsgarantier, det är därför viktigt att det möjliggörs en väl fungerande marknad för handel med ursprungsgarantier.

3. Myndigheten anser att målet om 10 procent förnybar energi måste förtydligas. På vissa ställen i texten används andra formuleringar (biodrivmedel istället för förnybar energi) som gör det oklar huruvida plug-in-hybrider kan bidra till målets uppfyllelse. Det är också oklart om andelen förnybar energi gäller hela transportsektorn eller enbart vägtrafiken.

Artikel 4 Handlingsplan

1. Det verkar onödigt och inte kostnadseffektivt att nationellt ange mål för de sektorer där mål för hela EU inte har satts upp till exempel värmesektor, det borde räcka med en redovisning av planerade styrmedel inom respektive användarområde. Ordet mål kan ersättas med strategi.

Artikel 5 Beräkningsmetod

1. Enligt artikel 5.4 ska vattenkraftproduktion normalårskorrigeras enligt metoden beskrivet i Annex II. Det är viktigt att denna metod anpassas så att produktionsökningar på grund av effektiviseringar som inte leder till ökad installerad kapacitet räknas med från första året de har genomförts utan att behöva vänta 15 år för att de ska slå fullt ut. Under elcertifikatsystemets första fem år har Energimyndigheten godkänt produktionsökning inom storskalig vattenkraft motsvarande 200 GWh el per år, dvs total 1 TWh. Det är även viktigt att tydliggöra vilken definition av installerad kapacitet som ska användas vid normalisering, menas det maximal nettoeffekt i generatoren eller något annat? En möjlighet är att justera den installerade kapaciteten i generatoren med en faktor så att effektiviseringar ingår i den installerade kapaciteten. På det sättet kan metoden i direktivet behållas.
2. Det är oklart hur förnybara energikällor som används för värmeproduktion ska hanteras, det verkar som det är enbart användning i sektorerna som kan räknas, dvs exkl överföringsförluster vilket inte stämmer med hur el hanteras. Första stycke i artikel 5.5 borde ändras enligt nedan

For the purposes of paragraph 1(b), the final consumption of energy from renewable sources for heating and cooling shall be calculated as the consumption of energy from renewable sources delivered to manufacturing industry, transport, households, services, agriculture, forestry and fisheries for heating and cooling purposes, including the **production** of district heating or cooling of renewable origin, adjusted in accordance with Article 10.

3. Det finns en risk för att upptagen värme i värmepumpar hanteras på olika sätt i förnybarhetsdirektivet då det till viss del definieras som förnybar

energi och i ESD direktivet där det hanteras som gratis energi (icke-energi). Definitionerna i båda direktiv bör vara konsistenta.

Artikel 6-10 Ursprungsgarantier

1. Enligt artikel 6.1 ska ursprungsgarantier utfärdas för förnybar elproduktion och förnybar värme/kyla producerad i anläggningar med en kapacitet på minst 5 MW. Enligt uppgifter från SCB är antalet pannor med installerad kapacitet lägre än 5 MW ca 100 och motsvarar en värmeproduktion på ca 1 TWh.
2. Energimyndigheten anser att det är viktigt att införandet av systemet för ursprungsgarantier så lite som möjligt påverkar utformningen av elcertifikatsystemet. Av det skälet är det viktigt att artikel 8.1 b och 8.2 utformas så att de är kompatibla med Sveriges kvotsystem där kvotplikten ligger på elleverantörer och inte på elproducenter.
3. Med den utformning som förslaget med UG har i dag kommer det vara svårare att handla med specifika miljövärden, t.ex. kunder som efterfrågar vindel, då UG för denna produktion kommer förmodligen att användas för stödsystemen enligt 8.1 a och b då det priset kommer förmodligen att vara högre.
4. Enligt artikel 9 begränsas handel av ursprungsgarantier mellan länder till nya anläggningar. Det behövs en tydlig definition av begreppet nya anläggningar, det finns en problematik med anläggningar som konverterar från icke-förnybara till förnybara bränslen.
5. Om systemet ska vara sådant att producenterna ska lämna in UG för att få elcertifikat så får begränsningen i giltighetstid på ett år begränsad påverkan på elcertifikatsystemet.
6. Det finns många frågetecken kvar (kan länder stoppa en viss typ av handel men inte annan?, t ex tillåta handel med UG från vind till havs men inte andra UG, hur många gånger kan man ändra det beslutet?,...), dessa bör förtydligas.

Artikel 12 Administrativa procedurer

1. Energimyndigheten är positiv till förenklade tillståndsregler.
2. Myndigheten anser att kravet enligt artikel 12.4 om en lägsta nivå förnybar energi som används i nya och renoverade byggnader är för detaljerad. Medlemsländer bör fritt kunna välja styrmedel för att nå målet.
3. Artikel 12.5 borde inkludera skatter och andra styrmedel som ett sätt att främja användningen av förnybar produktion av värme och kyla och även energieffektivisering.
4. Specifikationerna om verkningsgrader för olika förnybara tekniker är för detaljerade för att finnas i direktivet. Det är konstigt att ha krav på effektivitet på förnybara anläggningar när det inte finns motsvarande för andra installationer. Energimyndigheten ser även en risk för dubbelreglering av kraven på effektivitet då dessa behandlas även i direktivet om byggnaders energiprestanda.

Artikel 13 Information och utbildning

1. Energimyndigheten ser en risk för dubbelreglering av kraven på information då dessa behandlas även i direktivet om byggnaders energiprestanda.

2. Att införa ett system med certifiering av installatörerna enligt artikel 13.3 och Annex IV skulle troligtvis vara resurskrävande, både kostnadsmissigt och tids- och personalmässigt. Energimyndigheten har gjort en grov kostnadsuppskattning. Kontakt har tagits med Installatörernas Utbildningscentrum i Katrineholm, Byggnads och VVS-företagen. Det är viktigt att klargöra om det är företaget eller personalen som ska certifieras. Kostnaden varierar beroende på vad som avses. Om det är företagen som certifieras så handlar det om 1 000 - 1 500 företag som sysslar med olika typer av energirelaterad utrustning, följaktligen ett antal tusen installatörer om det är på personnivå. Branschen består av ett stort antal små företag med ingen eller ett få antal anställda. Mindre än 10 företag har fler än 100 anställda. En väldigt grov uppskattning av kostnader kan vara ca 7 500 kr per person för en endagskurs (utbildning 3 000 kr, lönekostnad 2 500 kr, produktionsbortfall 1 500 kr, resa 500 kr) och 16 000 kr för en tvådagars kurs (inkl övernattning). Det skulle ge en kostnad på ca 11 miljoner kr alt 24 miljoner kr. Till det tillkommer utbildning av de som ska certifiera, utbildningsmaterial. Ytterligare tillkommande kostnader är kostnader för att upprätta och upprätthålla ett sådant system, dels en aktuell förteckning samt en eventuell återkommande certifiering.
3. Det krävs en stor administration för att genomföra ett sådant certifieringsystem och hålla det uppdaterat. Det får inte heller bli så att endast installatörerna av system som bygger på förnybara energikällor måste delta i systemet och inte de som installerar t ex oljepannor. Det finns andra sätt att utbilda och stärka den här gruppen utan att införa ett system med certifiering. Ett sätt skulle kunna vara att integrera detta i Bygga Bo dialogen. Det förstärker dialogen från att behandla konstruktionsteknik till att ge en mer systemsyn och ett helhetsperspektiv. Bygga Bo dialogen har pågått ett antal år, bland annat med bidrag från Energimyndigheten. Den bygger på dialog och samtal förenat med utbildning men har ingen certifiering i sig. Materialet är riktat mot tre olika målgrupper och bygger på att arbetsledningar utbildar sina medarbetare.
4. Det är viktigt att installationerna blir korrekta och tillförlitliga, vilket inte alltid är fallet. Detta problem beror på många olika saker, det kan ju vara så att installationen är korrekt men att kunden inte är nöjd för att den har för lite beställarkunskap och inte tecknar avtal i den mån som man borde. Det finns naturligtvis även företag som brister i installationerna vilket man diskuterade på PLUS för någon månad sedan. Även Energimyndigheten och energi- och klimatrådgivarna kommer ibland i kontakt med klagomål kring detta. En ytterligare risk med ett sådant certifieringssystem är att det blir brist på installatörer vilket skulle leda till en bromsning av utveckling av förnybar energi.

5. Det är viktigt att aspekter som energieffektivisering och minskad energianvändningen tas med när medlemsstater utvecklar riktlinjer för planerare och arkitekter enligt artikel 13.4.

Artikel 15-18 Hållbarhetskriterier

1. Myndigheten noterar att införandet av ett bindande mål på 10 procent för biodrivmedel innebär att möjligheterna i direktivet om skatt på energi för att främja introduktionen av biodrivmedel genom skattelättnader upphör att gälla; se Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, artikel 16.6: "Om medlemsstaterna enligt rättsligt bindande krav gemenskapslagstiftningen måste släppa ut en minsta andel av produkterna i punkt 1 på marknaden, skall punkterna 1-5 upphöra att gälla från den dag då kraven blir rättsligt bindande för medlemsstaterna". (Punkterna 1-5 beskriver möjligheterna till skattenedsättning/befrielse för biodrivmedel).
2. Myndigheten anser att substitutionsmetoden ska användas vid hanteringen av biprodukter vid beräkning av nettoutsläpp. Det är otillfredsställande att använda olika metoder för policyanalys, respektive för godkännande av biodrivmedel. Energiallokering må vara enklare men riskerar att missgynna utveckling mot resurs- och kostnadseffektiva bioraffinaderier, där även förnybara material och kemikalier kan vara önskvärda och ekonomiskt viktiga produkter.
3. Myndigheten anser att biomassa som blir tillgänglig genom samhällets beslut i andra frågor än om energi, och då verksamheten har prövats mot gällande miljölagar, måste få användas som bioenergi enligt direktivet även om den ändrade markanvändningen inte var förenlig med direktivets kriterier för hållbarhet.

Artikel 15

1. Skrivningarna i artikel 15 om "...forest undisturbed by significant human activity, that is to say, forest where there has been no known significant human intervention or where the last significant human intervention was sufficiently long ago to have allowed the natural species composition and processes to have become re-established" är oklara. Även i en brukad skog etableras en del, men inte alla, av de naturliga arterna under skogens omloppstid. Det får inte hindra att skogen brukas och att biprodukter från skogsbruket kan användas som biobränsle.
2. Myndigheten ifrågasätter om användningen av beräknad nettopåverkan på klimatet enbart ska ske i form av godkänd/icke godkänd vid nivån 35 procent som det står i artikel 15.2. Detta ger bristande motivation för utveckling av de nya resurs- och energieffektiva processer som behövs för en riktigt hållbar tillförsel av förnybar energi för transportändamål.
3. Myndigheten anser att formuleringen av artikel 15, punkt 4b måste revideras eller preciseras. Normalt och ansvarsfullt svenskt skogsbruk får inte räknas

som "continuously forested" enligt denna punkt, och samtidigt får inte skogsbrukets avverkningar betraktas som att skogen tas bort:

Svenskt skogsbruk, med huvudsyftet att producera råvara för trä- och pappersindustrin, innebär ett uthålligt pendlande mellan att marken är avverkad och fullt skogbevuxen, med omloppstider från ca 60 år till det dubbla. Biobränsle (idag biprodukt, men i framtiden kanske som en av flera huvudprodukter) från den typen av skogsbruk får inte belastas av de långa cyklerna i skogsbruket, så länge bioenergin inte leder till markant och långsiktigt minskat medelförråd av kol i skogen. Dvs brukad skog måste ses som en helhet. Brukad skog ska inte anses som continuously forested enligt denna punkt. Samtidigt måste skogsavverkning följd av en ny skogsgeneration betraktas fortsatt markanvändning och inte som land use change.

4. Myndigheten ifrågasätter artikel 15, punkt 6 om att MS inte kan vägra att bejaka biodrivmedel som uppfyller kriterierna i detta direktiv. Förhållanden kan ändras snabbare än direktiv kan omförhandlas som kan komma att visa på problem med biodrivmedel som enligt nuvarande skrivningar är accepterade. Dessutom tillkommer frågan om sociala och ekonomiska aspekter på hållbar utveckling.

Artikel 16

1. Myndigheten hyser farhågor om den procedur som anges i artikel 16, där KOM i tveksamma fall ska avgöra om ett visst bränsle uppfyller kraven enligt artikel 15 inom 6 månader. Det måste säkerställas att besked kan lämnas snabbare än så. Det måste också anges hur en situation ska hanteras gällande ett bränsle som säljs, används, och senare visar sig inte hålla måttet enligt artikel 15.

Artikel 17

1. Myndigheten anser att sådan kartläggning som nämns i Artikel 17 punkt två av marker/regioner med avseende på väntad avgång av växthusgaser från marken vid odling är lovligt, men att osäkerheterna är mycket stora. Det går t ex inte att ange ett typiskt värde för lustgasemissioner för en region. Den biologiska produktionen av lustgas beror på mark-, vatten/syre-, närings- och klimatförhållanden och kan variera med flera storleksordningar lokalt, mellan marktyper, mellan åren och mellan olika tillfällen. Endast en grov klassning utifrån markförhållanden, klimat och odlingsmetod kunde eventuellt låta sig göras.
2. Myndigheten anser det orimligt att varje odlare vars produkt har bättre nettopåverkan på klimatet än Annexets schablon-värde ges ansvaret att bevisa detta. Detta riskerar att bli en mycket betungande börda för små aktörer. En möjlig lösning skulle kunna vara att ta fram lathundar eller nationella aktörer som kan ge råd. Det ser även ut att finnas risk för att biodrivmedel som i det enskilda fallet inte uppnår de 35 % nettominuskning av utsläppen kan komma att accepteras till följd av ett tabellerat schablon-värde.
3. Myndigheten är kritiskt till Artikel 17 punkt 5a, som förefaller innebära att, när det är orimligt dyrt att ta fram riktiga värden för GHG-emissioner i hela

bränslekedjan inkl odling, man ska använda defaultvärden istället, oavsett om det blir missvisande. Detta riskerar att leda till godtyckliga och missvisande bedömningar.

Artikel 18

1. Myndigheten ser inte att standarder och krav på specifika långinblandningsnivåer i Annex V och VI för biodiesel hör hemma i direktivet. Det är inte förenligt med subsidiariteten att detaljreglera så hårt; speciellt inte som det inte utgör något som helst hinder för fri rörlighet om olika MS eller bensinstationer skulle ha varierande inblandning av biodiesel i diesel. Ett fordon som fungerar på upp till 10 % biodiesel lär också gå att köra på lägre andelar. Standardisering bör dessutom inte ske genom förhandling om direktiv - det finns ingen anledning att frånga normal hantering i detta fall.

Annex VII

1. Det förefaller som bestämmelserna i Annex VII innehåller oklarheter, exempelvis verkar det som om man ska ta hänsyn till alla utsläpp av växthusgaser vid själva odlingen, men vid bedömningen av markanvändning enbart beakta förändringar i kolförråd. Det skulle kunna innebära att biobränslen som odlas på en mark som skulle avge mycket växthusgaser i vilket fall, ska belastas med dessa GHG som om alternativet vore en mark utan vare sig produktion av biobränslen eller växthusgaser. Myndigheten anser att begreppet "cultivation" måste avse specifika odlingsåtgärder som hör samman just med själva energigrödan/bränsleproduktionen, dvs den förändring som biobränsleproduktionen medför jämfört med ett relevant referensfall för just den marken.
2. Det är viktigt att referensfall väljs på ett rättvisande sätt. Ett exempel: Skog som växer på dikad torvmark kan avge mycket mer GHG än vad som balanseras av skogstillväxten. Om skogen avverkas uppkommer biprodukten grot. Valet står mellan att skörda groten som bränsle, eller lämna den kvar att brytas ned. Groten ska då inte belastas med GHG från marken. Referensfallet här är skogsbruk utan bränsleuttag, med de GHG-emissioner som verksamheten för med sig oavsett bränsleuttag. Bränslen som tydligt är biprodukter från skogsbruket ska inte belastas med GHG från odlingen av huvudprodukten. Däremot, den dag som bränslet blir en ekonomisk drivkraft för odlingen ifråga (t ex odla skog på dikad torvmark) så är det rimligt att allokera GHG-emissionen i proportion till bränslets andel av ekonomin (inte energin), eftersom kopplingen till drivkraften ligger i ekonomin.
3. Myndigheten hävdar skogsbruk enligt skandinavisk modell, med avverkningar och återplanteringar, inte ska betraktas som "land use change". Det ska således inte beröras av det som sägs på Sid 53, punkt 7.
4. Myndigheten anser att paragraf 14 i part C Annex VII bör ändras så att värme som produceras vid biodrivmedelsframställning i kombinat eller bioraffinaderier hanteras på samma sätt som den el som produceras i kombinatet vid biodrivmedelsframställning.

Artikel 19 Rapportering

Enligt artikel 19.1 k ska rapporteras minskade utsläpp av växthusgaser på grund av användningen av förnybar energi. Här är det viktigt att ge riktlinjer för hur referensscenariot ska definieras. För till exempel vindkraft, vad ska man anta att den el ersätter för något?

Gällande rätt och direktivets påverkan

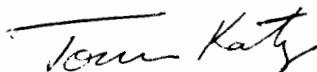
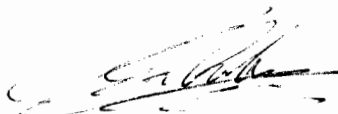
1. Kravet enligt artikel 6.1 om storleken av 1 MWh per ursprungsgaranti är nytt för Sverige. Enligt gällande regelverk för ursprungsgarantier (2003:437) utfärdas ursprungsgarantier på månadsbasis, dvs. dess storlek är den förnybara elproduktionen under en hel månad (elcertifikat utfärdas dock enligt detta 1 MWh=1 elcertifikat). Med dagens reglering är det också möjligt att skriva ut samma ursprungsgarantier för en månad och anläggning flera gånger.
2. Dagens regelverk för ursprungsgarantier rymmer endast ursprungsgarantier för förnybar el (lag 2003:437) samt el som producerats med högeffektiv kraftvärme (lag 2006:329). Kravet om att ursprungsgarantier ska tilldelas även till förnybar värme och kyla kommer att kräva ändringar i regelverket. Det är oklart hur ursprungsgarantierna för högeffektiv kraftvärme kommer att samverka med ursprungsgarantier för förnybar el och värme/kyla produktion.
3. Det svenska systemet för ursprungsgarantier är idag inte elektronisk utan ursprungsgarantierna skapas i pdf-format. Artikel 6.2 medför att ändring av gällande lagstiftning och krav på utveckling av det befintliga IT-systemet. Jämfört med kravet i direktivet så saknas i det nuvarande svenska systemet för ursprungsgarantier uppgifter om huruvida ursprungsgarantin relaterar till el, värme eller kyla, placering av anläggning, typ av installation, datum när installationen togs i drift, datum och land för utfärdandet, ett unikt identitetsnummer samt storlek och typ av något investeringsstöd som har getts till anläggningen.
4. Det är svårt att förutse vilka ändringar i gällande regelverk för elcertifikatsystemet (lag 2003:113) som implementeringen av systemet för ursprungsgarantier enligt direktivet kan innebära. Detta eftersom det finns olika tolkningar av artikel 8.1 med bäring på certifikatsystemet.
5. Artikel 8.1.c. handlar om användningen av ursprungsgarantier för ursprungsmärkning. Eventuella förändringar av gällande regelverk för ursprungsmärkning som följd av implementeringen av detta direktiv bör analyseras av Energimarknadsinspektionen kan då de är den myndighet som i nuläget ansvarar för frågan. En fråga att analysera är vad som händer när en ursprungsgaranti annulleras enligt artikel 8.1.a eller 8.1.b, går den automatisk in i det landets måluppfyllelse och också i landets totala energimix/residual som ligger till grund för ursprungsmärkningen?
6. Artikel 8.3 föreslår en livslängd för ursprungsgarantier av ett år. Begränsningen i livslängd härrör från ursprungsmärkningen där redovisningen

ska ske för föregående kalender år. Inget säger att en ursprungsgaranti per automatik inte är "giltig" efter ett år men den kan då inte fylla någon funktion. Det måste troligen vara så även för att det ska fungera med kravet på märkning ska vara kopplat till närmast föregående kalender år.

7. Artikel 9.1 medför en relativt omfattande förändring gentemot dagens hantering. När lagen om ursprungsgarantier för förnybar el implementerades i Sverige förutsattes att ursprungsgarantierna inte skulle vara överlåtbara. Ursprungsgarantierna skulle användas av producenter för att kunna visas för potentiella köpare som bevis för att den el producenten säljer är förnybar. Därför kan ursprungsgarantier i dagens svenska system inte överföras eller annulleras. Genom att möjliggöra överföringar och annullering av elektroniska ursprungsgarantier minskar också risken för dubbelräkning och ökar kundernas förtroende för systemet.
8. Ursprungsgarantin kan bara säljas en gång varpå annulleringen av dessa ska ske, inget sådant regelverk finns gällande handel mellan företag/privatpersoner.
9. Kraven enligt artikel 12.1 gällande administrativa procedurer ligger i linje med direktivet 2001/77/EC om förnybar elproduktion. Det är dock viktigt att betona att enligt direktivets förslag ska dessa krav gälla inte enbart för elproduktion utan för anläggningar för produktion av värme av kyla och också för anläggningar som omvandlar biomassa till biobränsle. Detta direktiv förslår i denna artikel två krav som inte fanns i direktivet 2001/77/EC, nämligen förenklade godkännanderutiner för mindre projekt (saknas specifikation om vad en mindre projekt innebär) och att administrativa kostnader ska vara öppna för insyn och kopplade till faktiska kostnader.
10. Myndigheten har i enlighet med direktivet 2003/30/EG av den 8 maj 2003 om främjande av användningen av biodrivmedel eller andra förnybara drivmedel antagit de nationella målen att minst 3 % som energiandel av bensin- och dieselanvändningen ska utgöras av biodrivmedel fr.o.m. 2005, och att minst 5,75% ska vara biodrivmedel 2010.
11. Huvudkomponenterna för den svenska regeringens skattestrategi för alternativa drivmedel lades fast i budgetpropositionen för 2002 och kompletterades genom budgetpropositionen för 2004. Koldioxidneutrala drivmedel från och med 2004 befrias från både koldioxidskatt och energiskatt inom ramen för ett program som är avsett att sträcka sig över en femårsperiod.
12. Skattenedsättningen bygger på bestämmelser i Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet
13. Myndigheten kan därmed behöva se över lagstiftning och principer för främjande av biodrivmedel, och överväga tvingande kvoter. Detta är också det främjandeinstrument som enligt nuvarande förslag ger möjligheter att ge fördelar åt andra generationens biodrivmedel.

14. Svenska bestämmelser tillåter 5 volymprocent inblandning av etanol i bensin, och 5% inblandning av FAME i diesel. Om förändringar i och med det aktuella direktivförslaget, eller genom ytterligare ändring av direktivet 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen, genomförs måste SE ändra motsvarande lagstiftning.
15. Den 1:e april 2006 infördes en lag på att tankställen över en viss storlek måste tillhandahålla biodrivmedel, formulerat så att alla tankställen över en viss volym två år tidigare ingår. Volymen minskar successivt till slutligen 1000 kubikmeter bränsle.
16. Etanolkpumpar är billigast att installera vilket ursprungligen innebar ensidig satsning på dessa. Ett bidrag infördes för installation av andra pumpar än etanol.
17. Det finns ett antal styrmedel som påverkar konsumenter att välja fordon som kan drivas med biodrivmedel. Sverige har en koldioxidbaserad fordonsskatt där en koldioxidkomponent på 15 kr/gram utsläpp av koldioxid per kilometer ingår. Denna komponent får sättas ner med 5 kr/gram för fordon som kan drivas med biodrivmedel. Förmånsvärde för fri bil är nedsatt med 40 % för biodrivmedelsfordon. Dessutom finns en miljöbilspremie på 10 000 kr vid inköp av en miljöbil, i det begreppet ingår fordon som kan drivas med biodrivmedel (högsta tillåtna koldioxidutsläpp för att ett biodrivmedelsfordon ska ingå är 218 g/km under drift med fossilt drivmedel)

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Tomas Kåberger. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningscheferna Zofia Lublin, utvecklingsdirektör Lars Guldbrand, handläggaren Jennie Cato samt handläggaren Eva Centeno López, den sistnämnde föredragande.


Tomas Kåberger
Eva Centeno López

